

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาดังบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวดการศึกษาในการบริหารงาน เกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานธุรการ การเงินและการให้บริการ
2. เพื่อศึกษาดังอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา ในภาคเหนือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความนึกเห็นของครูใหญ่สังกัดกองค้การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ

1. กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ 17 จังหวัดคือ เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง อุตรดิตถ์ สุโขทัย น่าน พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี และพะเยา จำนวน 17 คน
2. กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้าหมวดการศึกษาทุกคนในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือ คั้งกล่าวแล้วจำนวน 146 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในเรื่อง บทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เรียงตามลำดับคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการเสนอเป็นตารางแสดงการอยละตามลักษณะกลุ่มประชากร เช่น อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษา และการเข้ารับการอบรมพิเศษทางการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มคือ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีบทบาทในการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้านของหัวหน้าหมวดการศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารงานชุมชน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน โดยการเสนอเป็นตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบ รวมทั้งแสดงลำดับในการให้ความสำคัญของการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อ หน้าที่ในการบริหารงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งรวบรวมจากคำถามปลายเปิด โดยการเสนอในลักษณะของความเรียง

ตอนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษา และการเข้ารับการอบรมพิเศษทางการบริหารการศึกษาของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม

กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ ดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4

แสดงลักษณะประชากรที่ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามลักษณะอายุ

ช่วงอายุ	หัวหน้าส่วน การศึกษา		หัวหน้าหมวด การศึกษา		ครูใหญ่ สังกัดองค์การฯ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21 - 25 ปี	-	-	-	-	6	2.12	6	1.44
26 - 30 ปี	-	-	2	1.70	15	5.32	17	4.09
31 - 35 ปี	2	12.50	16	13.55	47	16.67	65	15.62
36 - 40 ปี	4	25.00	36	30.51	50	17.73	90	21.63
41 - 45 ปี	3	18.75	22	18.64	43	15.25	68	16.35
46 - 50 ปี	5	31.25	27	22.88	42	14.89	74	17.79
51 ปีขึ้นไป	2	12.50	15	12.71	76	26.95	93	22.36
ไม่ตอบ	-	-	-	-	3	1.07	3	0.72
รวม	16	100.00	118	100.00	282	100.00	416	100.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า อายุของประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 416 คน นั้น หัวหน้าส่วนการศึกษาร้อยละ 31.25 มีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปี นอกจากนั้นหัวหน้าส่วนการศึกษาร้อยละ 12.50 มีอายุอยู่ในช่วง 31-50 ปี กับช่วง 51 ปีขึ้นไป ส่วนใน ช่วงอายุ 21-25 ปี และช่วง 26-30 ปี ไม่มีหัวหน้าส่วนการศึกษาอยู่ในช่วงอายุนี้เลย หัวหน้าหมวดการศึกษาร้อยละ 30.51 อยู่ในช่วงอายุ 36-40 ปี หัวหน้าหมวดการศึกษาร้อยละ 1.70 เป็นผู้มีอายุในช่วง 26-30 ปี และในช่วงอายุ 21-25 ปี ไม่มีหัวหน้าหมวดการศึกษาอยู่ในช่วงนี้เลย ครูใหญ่ร้อยละ 26.95 มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป ครูใหญ่ร้อยละ 2.12 มีอายุอยู่ในช่วง 21-25 ปี ครูใหญ่ร้อยละ 1.07 ไม่ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาประชาบาลส่วนใหญ่จะเป็น
ผู้ที่มีอายุสูง โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.23 (18.64 +
22.88 + 12.71) เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุราชการ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

แสดงลักษณะประชากรที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอายุราชการ

ช่วงระยะเวลา	หัวหน้าส่วน การศึกษา		หัวหน้าหมวด การศึกษา		ครูใหญ่ สังกัดองค์การฯ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	-	-	1	0.85	9	3.19	10	2.40
6 - 10 ปี	-	-	3	2.54	26	9.22	29	6.97
11 - 15 ปี	3	18.75	31	26.27	66	23.40	100	24.04
16 - 20 ปี	4	25.00	26	22.03	43	15.25	73	17.55
21 - 25 ปี	2	12.50	12	10.17	29	10.28	43	10.34
26 ปีขึ้นไป	7	43.75	45	38.14	106	37.59	158	37.98
ไม่ตอบ	-	-	-	-	3	1.07	3	0.72
รวม	16	100.00	118	100.00	282	100.00	416	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงถึงอายุราชการของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 416 คน ดังนี้ หัวหน้าส่วนการศึกษาร้อยละ 43.75 เป็นผู้ที่มีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25.00 เป็นผู้ที่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 16-20 ปี ร้อยละ 12.50 เป็นผู้ที่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 21-25 ปี และไม่มีหัวหน้าส่วนการศึกษาที่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 1-5 ปี และช่วง 6-10 ปีเลย หัวหน้าหมวดการศึกษาร้อยละ

38.14 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.27 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี และหัวหน้าหมวดการศึกษา ร้อยละ 0.85 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 1-5 ปี ครูใหญ่ร้อยละ 37.59 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.40 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี ร้อยละ 3.19 เป็นผู้ที่มีการอายุราชการอยู่ในช่วง 1-5 ปี และครูใหญ่ร้อยละ 1.07 ไม่ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 5 นี้ จะเห็นว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาประจำภาคส่วนใหญ่นั้นเป็นผู้ที่รับราชการ และมีประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีการอายุราชการตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีถึงร้อยละ 70.34

กลุ่มประชากรจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

แสดงลักษณะประชากรที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ระดับวุฒิทางการศึกษา	หัวหน้าส่วนการศึกษา		หัวหน้าหมวดการศึกษา		ครูใหญ่สังกัดองค์การฯ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	43.75	79	66.95	236	83.69	322	77.41
ปริญญาตรี	7	43.75	38	32.20	39	13.83	84	20.19
สูงกว่าปริญญาตรี	2	12.50	1	0.85	-	-	3	0.72
ไม่ตอบ	-	-	-	-	7	2.48	7	1.68
รวม	16	100.00	118	100.00	282	100.00	416	100.00

จากตารางที่ 6 จะพบว่า ในกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 416 คน นั้น หัวหน้าส่วนการศึกษา ร้อยละ 43.75 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 43.75 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีเพียงร้อยละ 12.50 ที่มีความรู้ทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี หัวหน้าหมวดการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 66.95 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 32.20 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีเพียงร้อยละ 0.85 เท่านั้นที่มีความรู้ทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ครูใหญ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.69 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ครูใหญ่ร้อยละ 13.83 เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ไม่มีครูใหญ่คนใดที่มีความรู้ทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และครูใหญ่ร้อยละ 2.48 ไม่ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาประจำส่วนใหญ่มิมีความรู้ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษานั้น ผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีสูงถึงร้อยละ 66.95

กลุ่มประชากรจำแนกตามการเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษาคงปรากฏตามตารางที่ 7

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7

แสดงลักษณะประชากรที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามจำนวนครั้งที่
ที่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา

จำนวนครั้งที่เข้ารับ การอบรม	หัวหนาสวน การศึกษา		หัวหนาหมวด การศึกษา		ครูใหญ่ สังกัดองค์การฯ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเข้า อบรมเลย	-	-	-	-	25	8.87	25	6.01
1 ครั้ง	-	-	12	10.17	42	14.89	54	12.98
2 ครั้ง	2	12.50	35	29.66	109	38.65	146	35.10
3 ครั้ง	4	25.00	60	50.85	68	24.11	132	31.73
4 ครั้ง	4	25.00	5	4.24	13	4.61	22	5.29
5 ครั้ง	5	31.25	2	1.69	16	5.68	23	5.53
5 ครั้งขึ้นไป	1	6.25	4	3.39	9	3.19	14	3.36
รวม	16	100.00	118	100.00	282	100.00	416	100.00

จากตารางที่ 7 จะพบว่า ในกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
416 คนนั้น หัวหนาสวนการศึกษาร้อยละ 31.25 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหาร
การศึกษา 5 ครั้ง หัวหนาสวนการศึกษาร้อยละ 25.00 เคยเข้ารับการอบรม
พิเศษทางบริหารการศึกษา 3 ครั้ง กับ 4 ครั้ง ไม่มีหัวหนาสวนการศึกษาคนใด

ไม่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา และจำนวน 1 ครั้งเลย
 หัวหน้าหมวดการศึกษา ร้อยละ 50.85 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหาร
 การศึกษา 3 ครั้ง หัวหน้าหมวดการศึกษา ร้อยละ 29.66 เคยเข้ารับ
 การอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา 2 ครั้ง หัวหน้าหมวดการศึกษา ร้อยละ
 1.69 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา 5 ครั้ง ไม่มีหัวหน้า
 หมวดการศึกษาคนใดไม่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษาเลย
 ครูใหญ่ ร้อยละ 38.65 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา 2 ครั้ง
 ครูใหญ่ ร้อยละ 24.11 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา 3 ครั้ง
 ครูใหญ่ ร้อยละ 3.19 เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษา 5 ครั้ง
 มีครูใหญ่ ร้อยละ 8.87 ไม่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษาเลย

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาประจำภาค
 ส่วนใหญ่ เคยผ่านการอบรมพิเศษทางบริหารการศึกษาน้อยครั้ง โดยเฉพาะหัวหน้า
 หมวดการศึกษาที่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษ ทางบริหารการศึกษาเพียง 1-3 ครั้ง
 มีถึงร้อยละ 90.68

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์งานบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษา

การวิเคราะห์งานบริหารการศึกษา ในบทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษา
 โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากร ทั้ง 3 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถามคือ
 หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา ครูใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วน
 จังหวัด ต่อการบริหารการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารคานชุมชน การบริหาร
 คานบุคคล การบริหารงานคานวิชาการ และการบริหารงานคานธุรการ การเงิน

การวิเคราะห์งานบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษา ผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อมูลเป็นตาราง พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเภทเป็นค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยถือเกณฑ์ว่า ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00-3.50 ถือว่ามีการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.49-2.50 ถือว่ามีการปฏิบัติปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.49-1.50 ถือว่ามีการปฏิบัติน้อย และค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.49 ลงไป ถือว่าไม่มีการปฏิบัติเลย

การเสนอตารางการวิเคราะห์งานบริหารการศึกษา ดังนี้

1. งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เสนอในตารางที่ 8
2. งานด้านบุคคล เสนอในตารางที่ 9
3. งานด้านวิชาการ เสนอในตารางที่ 10
4. งานด้านธุรการ การเงิน เสนอในตารางที่ 11

งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน ของหัวหน้าหมวดการศึกษา ตามที่กลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มตอบแบบสอบถามนั้น ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 8 ดังนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
1	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการ เผยแพร่ข่าวทางการศึกษาของอำเภอและของจังหวัดให้ประชาชนได้ทราบมากน้อยเพียงไร	3.31	0.47	4	3.18	0.59	7	2.52	0.50	4
2	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ร่วมมือกับโรงเรียนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนมากน้อยเพียงไร	3.25	0.44	5	3.30	0.64	5	2.39	0.84	6
3	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนกระตุ้นให้ครูใหญ่เชิญวิทยากรจากท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนมากน้อยเพียงไร	3.25	0.85	5	3.11	0.75	9	2.04	0.82	10
4	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ร่วมมือกับครูใหญ่สนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	3.50	0.73	3	3.49	0.62	3	2.45	0.90	5
5	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนสนับสนุนการจัดบริการห้องสมุดประชาชนประจำตำบล เพื่อให้บริการแก่ประชาชนมากน้อยเพียงไร	2.75	1.00	13	2.77	0.84	12	1.96	0.88	13

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
6	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ร่วมมือและสนับสนุนในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่มากน้อยเพียงไร	2.62	0.61	15	2.71	0.91	14	2.02	0.86	12
7	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในอำเภอ กอนวาทโครงการทางการศึกษามากน้อยเพียงไร	3.18	0.65	9	3.00	0.78	11	2.18	0.93	7
8	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนดำเนินการเชิญผู้ปกครองไปชมกิจกรรมของโรงเรียนในโอกาสอันสมควรมากน้อยเพียงไร	3.18	0.54	9	3.16	0.72	8	2.04	0.82	10
9	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้นำความคิดเห็นหรือคำแนะนำของผู้ปกครองมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการศึกษามากน้อยเพียงไร	3.25	0.57	5	3.28	0.70	6	2.16	0.84	9
10	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือประเพณีสำคัญของท้องถิ่นมากน้อยเพียงไร	3.56	0.62	2	3.59	0.55	2	2.84	0.82	2
11	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้านร่วมกับประชาชนมากน้อยเพียงไร	3.75	0.57	1	3.66	0.50	1	3.27	0.82	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
12	หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีบทบาทในการจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่นมากน้อยเพียงไร	2.75	0.68	13	2.55	0.79	15	1.85	0.78	15
13	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมหรือชมรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากน้อยเพียงไร	3.06	0.85	11	2.72	0.87	13	1.91	0.87	14
14	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่นมากน้อยเพียงไร	3.25	0.68	5	3.44	0.66	4	2.67	0.86	3
15	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่อนามัยในการรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชนมากน้อยเพียงไร	2.87	0.71	12	3.04	0.68	10	2.18	0.86	7
	รวม	3.17	0.73	-	3.13	0.79	--	2.30	0.93	-

ศูนย์วิจัยการพัฒนาระบบ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาที่มีความเห็นตอบหาของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเกณฑ์มาก โดยเฉพาะในข้อที่ 4 ($\bar{X} = 3.50$) ข้อ 10 ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ 11 ($\bar{X} = 3.75$)

ในข้อที่ 4 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ร่วมมือกับครูใหญ่สนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์มาก เพราะค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 3.50 มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานด้านนี้

ในข้อที่ 10 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประเพณีสำคัญของท้องถิ่นอยู่ในเกณฑ์มาก เพราะค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 3.56 มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานด้านนี้

ในข้อ 11 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้านร่วมกับประชาชนอยู่ในเกณฑ์มาก เพราะค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 3.75 มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานด้านนี้

บทบาทที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แขน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกันคือ ในข้อ 5 ($\bar{X} = 2.75$) ข้อ 6 ($\bar{X} = 2.62$) ข้อ 12 ($\bar{X} = 2.75$)

ในข้อที่ 5 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนสนับสนุนการจัดบริการห้องสมุดประชาชนประจำตำบล เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เพราะค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 2.75 น้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานด้านนี้

ในข้อที่ 6 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาไครวมมือ และสนับสนุนในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง แยกงานในข้อนี้ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 2.62 ซึ่งน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในตารางนี้ แสดงว่าหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้น้อยที่สุดในด้านที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน

ในข้อที่ 12 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษามีบทบาทในการจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่นอยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง เพราะค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 2.75 น้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานด้านนี้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่ของหัวหน้าหมวดการศึกษาจะอยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง และเกณฑ์มาก เช่นเดียวกับหัวหน้าส่วนการศึกษา โดยเฉพาะในข้อ 10 และ 11 ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมกับประชาชน ซึ่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก เพราะข้อ 10 ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาเท่ากับ 3.59 ข้อ 11 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง แต่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ในงานนี้คือ ข้อ 6 ($\bar{X}=2.71$) ข้อ 12 ($\bar{X}=2.55$) ข้อ 13 ($\bar{X}=2.72$)

ในข้อที่ 6 การร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง แต่เป็นอันดับรองสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

ในข้อ 12 การมีบทบาทในการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเขตพื้นที่ปานกลาง แต่เป็นอันดับสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ในข้อ 13 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมหรือชมรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น หัวหน้าหมวดการศึกษา เห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แทนอยเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72

เมื่อพิจารณาจากเฉลี่ยของครูใหญ่ที่มีความเห็นขอบเขตของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์น้อย และมีบางขอเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยก็ไม่สูงนัก ไม่มีข้อใดเลยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากกว่าขออื่น ๆ ในคานนี้คือ ขอ 10 ($\bar{X}=2.84$) ขอ 11 ($\bar{X}=3.27$) ขอ 14 ($\bar{X}=2.67$)

ในข้อที่ 10 การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือประเพณีสำคัญของท้องถิ่น ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

ในข้อที่ 11 การเข้าร่วมกิจกรรมนอกเสื่อชาวบ้านร่วมกับประชาชน ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ย 3.27

ในข้อที่ 14 การดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภารกิจฟ้าของท้องถิ่น ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยในคานนี้คือ ขอ 2 ($\bar{X}=2.39$) ขอ 3 ($\bar{X}=2.04$) ขอ 4 ($\bar{X}=2.45$) ขอ 5 ($\bar{X}=1.96$) ขอ 6 ($\bar{X}=2.02$) ขอ 7 ($\bar{X}=2.18$) ขอ 8 ($\bar{X}=2.04$) ขอ 9 ($\bar{X}=2.16$) ขอ 12 ($\bar{X}=1.85$) ขอ 13 ($\bar{X}=1.91$) ขอ 15 ($\bar{X}=2.81$)

ในข้อที่ ๖ การมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดบริการห้องสมุดประชาชนประจำตำบล เพื่อให้บริการแก่ประชาชน ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อย เป็นอันดับที่ 3 ในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96

ในข้อที่ 12 การจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ในท้องถิ่น ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อย เป็นอันดับสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85

ในข้อที่ 13 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมหรือชมรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อย เป็นอันดับรองสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.91

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มในตารางที่ 8 จะเห็นว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานในข้อ 11 มากเป็นอันดับที่ 1 (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X} = 3.75$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X} = 3.66$, ครูใหญ่ $\bar{X} = 3.27$) และข้อ 10 มากเป็นอันดับที่ 2 (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X} = 3.56$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X} = 3.59$, ครูใหญ่ $\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะพบว่าในข้อ 5 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 1.00 แสดงว่า ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาในข้อนี้มีการกระจายมาก

สรุป บทบาททางด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จากการหาค่าเฉลี่ยทุกข้อของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มเป็นดังนี้ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาค่าเฉลี่ย 3.17 แสดงว่าหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาค่าเฉลี่ย 3.13 แสดงว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ปาน

กลาง แต่ทว่าครุฑใหญ่ค่าเฉลี่ย 2.30 แสดงว่าครุฑใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษา
ปฏิบัติงานในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์น้อย

งานการบริหารงานบุคคล

งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าหมวดการศึกษา
ศึกษา ตามที่ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามนั้น ปรากฏความรายละเอียด
ตามตารางที่ 9 ดังนี้

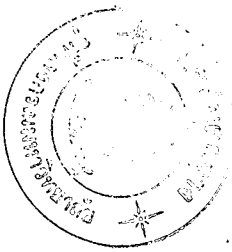

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9

บทบาทด้านการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
16	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางระเบียบนโยบายเกี่ยวกับการคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้งบุคลากรของโรงเรียนมากนักน้อยเพียงไร	3.12	0.80	12	2.86	0.95	14	2.88	1.01	4
17	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับสมัครสอบบรรจุครูไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากนักน้อยเพียงไร	3.62	0.61	1	2.94	1.01	12	2.97	0.84	3
18	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้พิจารณาบรรจุครูที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโรงเรียนมากนักน้อยเพียงไร	3.15	0.83	11	2.52	0.93	16	2.44	0.99	13
19	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการให้มีการบรรจุครูใหม่ทันต่อความต้องการของโรงเรียนมากนักน้อยเพียงไร	3.12	0.80	12	2.51	0.95	17	2.34	0.81	14
20	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการจัดปฐมนิเทศครูที่บรรจุใหม่มากนักน้อยเพียงไร	3.50	0.73	3	3.21	0.88	8	2.73	0.91	7
21	หัวหน้าหมวดการศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นแนะนำเกี่ยวกับการบริหารการศึกษามากน้อยเพียงไร	3.37	0.71	5	3.60	0.62	5	2.71	0.88	8

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
22	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการติดตามผลในการทำงานตามโครงการของหมวดศึกษามากน้อยเพียงไร	3.37	0.61	5	3.58	0.56	6	2.76	0.79	6
23	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยการย้ายสับเปลี่ยนครูระหว่างโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	3.31	0.60	7	3.00	0.66	11	2.67	0.79	11
24	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาคณะมากน้อยเพียงไร	3.43	0.62	4	3.62	0.61	3	2.98	0.72	2
25	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการประชุมครูใหญ่ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงไร	3.56	0.62	2	3.69	0.60	1	2.83	0.90	5
26	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการจัดบริการค่านการเงินไว้เป็นสวัสดิการให้ครูใหญ่มีในภาวะจำเป็นมากน้อยเพียงไร	2.25	0.85	18	2.22	1.04	18	1.74	0.92	18
27	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการสำรวจสภาพความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูรวมงานมากน้อยเพียงไร	2.50	0.63	17	2.94	0.77	12	2.15	0.86	15

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
28	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ทำหน้าที่แนะแนวทางในค่านิยมส่วนตัวและหน้าที่ราชการแก่ครูทุกคนที่ต้องการความช่วยเหลือมากน้อยเพียงไร	3.12	0.61	12	3.55	0.60	7	2.60	0.83	12
29	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูเพื่อพิจารณาความดีความชอบอย่างมีหลักเกณฑ์และยุติธรรมมากน้อยเพียงไร	3.31	0.47	7	3.61	0.58	4	2.68	0.82	10
30	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนสนับสนุนการสอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูมากน้อยเพียงไร	3.18	0.65	10	3.66	0.55	2	3.04	0.81	1
31	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนสนับสนุนให้มีการจัดงานสังคมเพื่อการหย่อนใจของครูมากน้อยเพียงไร	2.81	0.65	15	2.82	0.66	15	2.08	0.81	16
32	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษาเองด้วยความรู้สึกริสรและสุจริตใจมากน้อยเพียงไร	2.68	0.94	16	3.15	0.87	10	1.91	0.94	17
33	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาโทษทางวินัยของครูมากน้อยเพียงไร	3.31	0.70	7	3.18	0.85	9	2.70	0.91	9
	รวม	3.15	0.77	—	3.15	0.89	—	2.57	0.94	—

งานด้านการบริหารงานบุคคล

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาที่ผู้ความเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านการบริหารงานบุคคล จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษารวมใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีบางข้อค่าเฉลี่ยจะอยู่ในเกณฑ์มากและเกณฑ์น้อย

บทบาทด้านการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ในงานด้านนี้คือ ข้อ 17 ($\bar{X}=3.62$) ข้อ 20 ($\bar{X}=3.50$) ข้อ 25 ($\bar{X}=3.56$)

ในข้อ 17 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับสมัครสอบบรรจุครูไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้ อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 1 ในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

ในข้อ 20 การจัดประชุมพิเศษครูที่บรรจุใหม่ หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมาก เป็นอันดับที่ 3 ในงานด้านนี้เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

ในข้อ 25 การดำเนินการประชุมครูใหญ่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 2 ในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

บทบาทด้านการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ในงานด้านนี้คือ ข้อ 26 ($\bar{X}=2.25$) และที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อ 27 ($\bar{X}=2.50$) ข้อ 32 ($\bar{X}=2.68$)

ในข้อ 26 การดำเนินการจัดบริการทางการเงินไว้เป็นสวัสดิการให้ครูได้
 กู้ยืมในภาวะจำเป็น หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้
 อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25

ในข้อ 27 การสำรวจสภาพความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูรวมงาน
 หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
 และน้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

ในข้อ 32 การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติ
 งานของหัวหน้าหมวดการศึกษาเอง ด้วยความรู้สึกริสรและสุจริตใจ หัวหน้าส่วนการ
 ศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และน้อยเป็น
 อันดับที่ 3 ในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นตอบพบาท
 ของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านการบริหารงานบุคคล จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของหัวหน้า
 หมวดการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีบางขอค่าเฉลี่ยจะอยู่ในเกณฑ์มาก
 และเกณฑ์น้อย

บทบาทด้านการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ใน
 ในเกณฑ์มากในงานด้านนี้คือ ข้อ 21 ($\bar{X}=3.60$) ข้อ 22 ($\bar{X}=3.55$) ข้อ 24
 ($\bar{X}=3.62$) ข้อ 25 ($\bar{X}=3.69$) ข้อ 28 ($\bar{X}=3.55$) ข้อ 29 ($\bar{X}=3.61$)
 และข้อ 30 ($\bar{X}=3.66$)

ในข้อ 24 การดำเนินการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อ หัวหน้าหมวด
 การศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 3 ในงานด้านนี้
 เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

ในข้อ 25 การดำเนินประชุมครูใหม่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 การประเมินผลการปฏิบัติงาน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่า ได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์
 มาก และมากเป็นอันดับที่ 1 ในงานด้านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69

ในข้อ 30 การมีส่วนสนับสนุนการสอบเลื่อนวิทยฐานะของครู หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าไต่ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

บทบาทการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าไต่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ในงานคานนี้คือ ข้อ 26 ($\bar{X}= 2.22$) และที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ในคานนี้คือ ข้อ 18 ($\bar{X}= 2.52$) ข้อ 19 ($\bar{X}= 2.51$)

ในข้อ 26 การดำเนินการจัดบริการทางการเงินไว้เป็นสวัสดิการให้ครูไต่ปฏิบัติในภาวะจำเป็น หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าไต่ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22

ในข้อ 18 การพิจารณาบรรจุครูที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าไต่ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52

ในข้อ 19 การดำเนินการใหม่ในการบรรจุครูใหม่ทันต่อความต้องการของโรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าไต่ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

เมื่อพิจารณาจากผลค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ที่มีความเห็นชอบภาพของหัวหน้าหมวดการศึกษาในด้านการบริหารงานบุคคล จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและเกณฑ์น้อย

บทบาทการบริหารงานบุคคลที่ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ในคานนี้คือ ข้อ 17 ($\bar{X}= 2.97$) ข้อ 24 ($\bar{X}= 2.98$) และข้อ 30 ($\bar{X}= 3.04$)

ในข้อ 17 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับสมัครสอบบรรจุครูไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ในข้อ 24 การส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อ ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานค่านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

ในข้อ 30 การมีส่วนสนับสนุนการสอบเลื่อนวิทยฐานะของครู ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานค่านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04

บทบาทงานการบริหารงานบุคคลที่ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์น้อย ในงานค่านนี้คือ ข้อ 18 ($\bar{x} = 2.44$) ข้อ 19 ($\bar{x} = 2.34$) ข้อ 26 ($\bar{x} = 1.74$) ข้อ 27 ($\bar{x} = 2.15$) ข้อ 31 ($\bar{x} = 2.08$) ข้อ 32 ($\bar{x} = 1.91$)

ในข้อ 26 การจัดบริการทางการเงินไว้เป็นสวัสดิการให้ครูใหญ่อยู่ในภาวะจำเป็น ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายของงานในค่านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74

ในข้อ 31 การมีส่วนสนับสนุนให้มีการจัดงานสังคมเพื่อการหย่อนใจของครู ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับที่ 3 ในงานค่านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08

ในข้อ 32 การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษาเองควยความรู้สึกอิสระและสุจริตใจ ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานค่านนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.91

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มในตารางที่ 9 จะเห็นว่าทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า งานด้านการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติตนน้อยที่สุดในงานค่านนี้คือ ข้อ 26 (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{x} = 2.25$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{x} = 2.22$, ครูใหญ่ $\bar{x} = 1.74$)

เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะพบว่า ในข้อ 16 ค่า S.D. ของครูใหญ่เท่ากับ 1.01 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ในข้อนี้มีการกระจายมาก ใน

ขอ 17 และขอ 26 S.D. ของหัวหน้าหมวดการศึกษาเท่ากับ 1.01 และ 1.04 แสดงว่าความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดการศึกษาในข้อนี้ กล่าวมีการกระจายของค่าตอบมาก

สรุป บทบาทด้านการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าหมวดการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ทั้งหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เพราะกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.15 กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.15 และกลุ่มครูใหญ่ ค่าเฉลี่ย 2.57

งานบริหารด้านวิชาการ

การบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของหัวหน้าหมวดการศึกษา ตามที่ประชากรทั้ง 3 กลุ่มตอบแบบสอบถามนั้น ปრაกฏรายละเอียดตามตารางที่ 10 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10

บทบาทด้านวิชาการของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
34	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ร่วมมือกับครูในการพิจารณาเลือกหนังสือแบบเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรและท้องถิ่นมากน้อยเพียงไร	2.81	0.75	12	2.61	0.97	17	2.21	0.94	8
35	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการติดตามผลการสอนของครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลผลการสอน และโครงการสอนมากน้อยเพียงไร	3.18	0.65	4	3.32	0.70	5	2.52	0.86	2
36	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้จัดให้มีบริการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา เช่น เรียนอ่อน ขาดอุปกรณ์การเรียน มากน้อยเพียงไร	2.62	0.71	14	2.92	0.81	11	2.07	0.83	12
37	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เรียกประชุมครูเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรและแบบเรียนบังคับกับมากน้อยเพียงไร	2.87	0.71	9	2.70	0.76	15	2.08	0.88	11
38	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้เป็นผู้นำในการจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนซึ่งเหมาะกับวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของทุกระดับชั้นไว้ให้โรงเรียนมากน้อยเพียงไร	2.56	0.96	17	2.64	0.84	16	1.65	0.75	17

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
39	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการบูรณาการเห็นถึงความดีความชอบให้แก่ครูที่สามารถคิดค้นวิธีสอนแบบใหม่ให้เป็นกรณีศึกษา อย่างน้อยเพียงไร	2.75	0.93	13	2.74	1.08	14	1.69	0.90	16
40	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการสนับสนุนให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างน้อยเพียงไร	3.12	0.61	5	3.37	0.68	3	2.39	0.85	5
41	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูดัดแปลงเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นอย่างน้อย เพียงไร	2.87	0.88	9	3.15	0.76	7	2.21	0.86	8
42	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการสอนระหว่างครูในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างน้อยเพียงไร	2.87	0.80	9	3.00	0.72	9	1.97	0.87	15
43	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้จัดบริหารการศึกษาโดยอาศัยผลงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ เป็นหลักอย่างน้อยเพียงไร	2.62	0.61	14	3.04	0.70	8	2.27	0.87	7
44	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนสนับสนุนและกระตุ้นให้ครูได้มีการประชุมวิจัยปฏิบัติการสอนขึ้นใช้ในโรงเรียน อย่างน้อยเพียงไร	3.12	0.61	5	3.44	0.71	2	2.42	0.86	4
45	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการสำหรับครูใหม่และครูทุกคนในอำเภออย่างน้อยเพียงไร	3.31	0.70	2	3.18	0.63	6	2.39	0.80	5

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
46	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนในการจัดหัดศึกษาได้แก่ครู ๓ คน โดยการ เยี่ยมชมโรงเรียนที่มีชื่อเสียงทางด้านวิชาการมากน้อยเพียงไร	2.93	0.57	8	2.94	0.83	10	2.00	0.84	14
47	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการประชุมประเมินผลโดยนำเอาคะแนนนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไปมากน้อยเพียงไร	2.62	0.61	14	2.83	0.81	13	2.05	0.84	13
48	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาเด็กที่อยู่ในเกณฑ์ขี้ขลาดไม่เข้าเรียนมากน้อยเพียงไร	3.25	0.57	3	3.36	0.72	4	2.12	0.86	10
49	หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีบทบาทในการวางนโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมากน้อยเพียงไร	3.06	0.57	7	2.88	0.84	12	2.50	0.82	3
50	หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	3.56	0.62	1	3.49	0.59	1	2.55	0.87	1
	รวม	2.95	0.74	—	3.12	0.73	—	2.18	0.89	—

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานคานบริหารงานวิชาการ

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาที่มีความเห็นตอบพาทของหัวหน้าหมวดการศึกษาในคานงานวิชาการ จะพบว่า ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่ของหัวหน้าส่วนการศึกษาจะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีเพียงข้อ 50 ($\bar{X}=3.56$) ข้อเดียวเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์มาก

บทบาทคานวิชาการที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 45 ($\bar{X}=3.31$) และข้อ 48 ($\bar{X}=3.25$)

ในข้อ 50 การมีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

ในข้อ 45 การจัดให้มีการประชุมทางวิชาการสำหรับครูใหญ่และครูทุกคนในอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31

ในข้อ 48 การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาเด็กที่อยู่ในเกณฑ์บังคับไม่เข้าเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

บทบาทคานวิชาการที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 36 ($\bar{X}=2.62$) ข้อ 38 ($\bar{X}=2.56$) ข้อ 43 ($\bar{X}=2.62$) และข้อ 47 ($\bar{X}=2.62$)

ในข้อ 36 การจัดให้มีบริการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาขอเรียนออกน ขาดอุปกรณ์การเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่น้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62

ในข้อ 38 การเป็นผู้นำในการจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนซึ่งเหมาะกับวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของทุกระดับชั้นไว้ให้โรงเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เคยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56

ในข้อ 43 และข้อ 47 การบริหารการศึกษาโดยอาศัยผลงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ เป็นหลักและการประชุมประเมินผลโดยนำเอาคะแนนนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไป หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เคยเป็นอันดับรองสุดท้ายเพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษาในคานงานวิชาการ จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาทั้งหมดจะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

บทบาทคานงานวิชาการที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 40 ($\bar{X}=3.37$) ข้อ 44 ($\bar{X}=3.44$) และข้อ 50 ($\bar{X}=3.49$)

ในข้อ 40 การสนับสนุนให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

ในข้อ 44 การมีส่วนสนับสนุนและกระตุ้นให้ครูได้ทำการประดิษฐ์วัสดุอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้ในโรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ในข้อ 50 การมีส่วนสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

บทบาทงานวิชาการที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 34 ($\bar{X}=2.61$) ข้อ 37 ($\bar{X}=2.70$) และข้อ 38 ($\bar{X}=2.64$)

ในข้อ 34 การไ้ร่วมมือกับครูในการพิจารณาเลือกแบบเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรและท้องถิ่น หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ถ้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61

ในข้อ 37 การเรียกประชุมครูเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรและแบบเรียน บังคับหัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ถ้อยเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70

ในข้อ 38 การเป็นผู้นำในการจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนซึ่งเหมาะสมกับวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของทุกระดับชั้นไว้ให้โรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ถ้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ที่มีความเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษาในงานวิชาการ จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์น้อย และมีบางข้อเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

บทบาทงานวิชาการที่ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้ คือ ข้อ 35 ($\bar{X}=2.52$) ข้อ 49 ($\bar{X}=2.50$) ข้อ 50 ($\bar{X}=2.55$)

ในข้อ 35 การศึกษามผลการศึกษาของครูใหญ่สอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลการสอน และโครงการสอน ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52

ในข้อ 49 การมีบทบาทในการวางนโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

ในข้อ 50 การมีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษา ได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

บทบาทงานวิชาการที่ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยในงานคานนี้คือ ข้อ 34 ($\bar{X}=2.21$) ข้อ 36 ($\bar{X}=2.07$) ข้อ 37 ($\bar{X}=2.08$) ข้อ 38 ($\bar{X}=1.65$) ข้อ 39 ($\bar{X}=1.69$) ข้อ 40 ($\bar{X}=2.39$) ข้อ 41 ($\bar{X}=2.21$) ข้อ 42 ($\bar{X}=1.97$) ข้อ 43 ($\bar{X}=2.27$) ข้อ 44 ($\bar{X}=2.42$) ข้อ 45 ($\bar{X}=2.39$) ข้อ 46 ($\bar{X}=2.00$) ข้อ 47 ($\bar{X}=2.05$) และข้อ 48 ($\bar{X}=2.12$)

ในข้อ 38 การเป็นผู้นำในการจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนซึ่งเหมาะกับวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของทุกระดับชั้นไว้ให้โรงเรียน ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65

ในข้อ 39 การนำเสนอเห็นใจความดีความชอบให้แก่ครูที่สามารถคิดค้นวิธีสอนแบบใหม่ให้เป็นกรณีพิเศษ ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

ในข้อ 42 การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนระหว่างครูในโรงเรียนต่าง ๆ ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ในตารางที่ 10 จะเห็นตรงกันว่า งานคานวิชาการนั้น หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานในข้อ 50 มากเป็นอันดับที่ 1 (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X}=3.26$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X}=3.49$, ครูใหญ่ $\bar{X}=2.55$) และได้ปฏิบัติงานในข้อ 38 น้อยเป็นอันดับสุดท้าย (หัวหน้าหมวดการศึกษา = รองสุดท้าย) (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X}=2.56$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X}=2.64$, ครูใหญ่ $\bar{X}=1.65$)

เมื่อพิจารณาคุณค่าเพียง เบนมาตรฐาน จะเห็นว่า ในข้อ 39 ค่า S.D. ของหัวหน้าหมวดการศึกษาเท่ากับ 1.08 แสดงว่า ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดการศึกษาในข้อนี้มีการกระจายมาก

สรุป บทบาทงานการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มพบว่า หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านบริหารงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นั่นคือ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา ค่าเฉลี่ย 2.95 กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.12 แต่กลุ่มครูใหญ่ ค่าเฉลี่ย 2.18 แสดงว่า ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์น้อย

งานบริหารด้านธุรการ การเงิน และให้บริการ

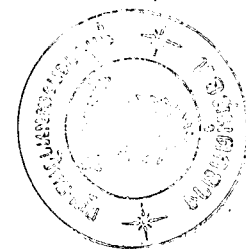
งานบริหารการึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านธุรการ การเงิน และให้บริการ ของหัวหน้าหมวดการศึกษาตามที่ประชากรทั้ง 3 กลุ่มตอบแบบสอบถามนั้น ปรากฏรายละเอียดความตารางที่ 11 ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11

บทบาทด้านธุรการ การเงินและบริการของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
51	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการจัดให้โรงเรียนมีวัสดุครุภัณฑ์อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างพอเพียงมากน้อยเพียงไร	3.18	0.75	5	3.32	0.67	9	2.59	0.77	10
52	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินสวัสดิการให้ครูได้รับความสะดวกมากน้อยเพียงไร	3.56	0.62	1	3.78	0.55	1	3.30	0.72	2
53	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการควบคุมและตรวจสอบบัญชีการเงินและบัญชีพัสดุของโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	2.87	1.02	11	3.28	0.64	10	2.50	0.84	11
54	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการตรวจสอบการใช้พัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	3.06	0.85	9	3.26	0.65	11	2.46	0.84	12
55	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแจ้งข่าว คำสั่งการประชุมและระเบียบเกี่ยวกับโรงเรียนให้ครูทราบมากน้อยเพียงไร	3.25	0.57	3	3.52	0.67	4	2.96	0.89	7

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
56	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้จัดทำทะเบียนสถิติ จำนวนครู นักเรียน ทุกระดับไว้เป็นปัจจุบันมากน้อยเพียงไร	3.18	0.54	5	3.70	0.55	3	3.18	0.80	4
57	หัวหน้าหมวดการศึกษาเข้าใจระเบียบและวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินของหมวดศึกษามากน้อยเพียงไร	3.18	0.83	5	3.52	0.59	4	3.29	0.65	3
58	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามสิทธิของครูมากน้อยเพียงไร	3.56	0.51	1	3.76	0.44	2	3.07	0.80	5
59	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนเข้าประชุมชี้แจงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้สมาชิกสภาจังหวัดทราบมากน้อยเพียงไร	2.43	0.96	13	2.52	1.02	13	2.66	0.77	9
60	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการประชุมวางโครงการ เพื่อพัฒนาการศึกษาของอำเภอมากน้อยเพียงไร	3.06	0.68	9	3.39	0.63	8	2.69	0.79	8

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทในการบริหารงาน	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
61	หัวหน้าหมวดการศึกษามีความรู้ในการควบคุมงานก่อสร้างของโรงเรียนมากน้อยเพียงไร	3.25	0.68	3	3.44	0.54	7	3.05	0.74	6
62	หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ดำเนินการอบรมครูใหญ่ให้มีความรู้ในด้านการควบคุมงานก่อสร้างมากน้อยเพียงไร	2.75	0.68	12	3.07	0.69	12	2.44	0.91	13
63	หัวหน้าหมวดการศึกษามีส่วนรวมเป็นกรรมการประกวดราคาจ้างเหมาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสถานที่มากน้อยเพียงไร	3.12	0.80	8	3.46	0.88	6	3.37	0.77	1
	รวม	3.11	0.78	-	3.39	0.74	-	2.89	0.86	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานคานธุการ การเงินและไหมริการ

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาที่มีความเห็นตอบพาทในคานธุการของหัวหน้าหมวดการศึกษา จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าส่วนการศึกษาล้วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีบางข้อที่ค่าเฉลี่ยจะอยู่ในเกณฑ์มากและเกณฑ์น้อย

บพพาทคานธุการที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้ คือ ข้อ 52 ($\bar{x}=3.56$) ข้อ 58 ($\bar{x}=3.56$) ข้อ 55 ($\bar{x}=3.25$) และข้อ 61 ($\bar{x}=3.20$)

ในข้อ 52 และข้อ 58 การดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินสวัสดิการให้ครูได้รับความสะดวกและการดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามสิทธิของครู หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

ในข้อ 55 และข้อ 61 การดำเนินการจัดทำเอกสารแจ้งข่าว คำสั่งการประชุมและระเบียบเกี่ยวกับโรงเรียนให้ครูทราบ และการมีความรู้ในการควบคุมงานก่อสร้างของโรงเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า

หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

บพพาทคานธุการที่หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้ คือ ข้อ 53 ($\bar{x}=2.87$) ข้อ 59 ($\bar{x}=2.43$) และข้อ 62 ($\bar{x}=2.75$)

ในข้อ 53 การดำเนินการควบคุมและตรวจสอบบัญชีการเงินและบัญชีพัสดุของโรงเรียน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่น้อยเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87

ในข้อ 59 การได้มีส่วนเข้าประชุมชี้แจงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ให้สมาชิกสภาจังหวัดวิเศษทราบ หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานน้อยในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43

ในข้อ 62 การไต่ถามเป็นการอบรมครูใหญ่ใหม่มีความรู้ในด้านการควบคุมงานก่อสร้าง หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานน้อยในเกณฑ์ปานกลาง แต่น้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นต่อบทบาทในด้านการจัดการของหัวหน้าหมวดการศึกษา จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของหัวหน้าหมวดการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเกณฑ์มาก

บทบาทด้านการจัดการที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 52 ($\bar{x} = 3.78$) ข้อ 56 ($\bar{x} = 3.70$) ข้อ 58 ($\bar{x} = 3.76$)

ในข้อ 52 การดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินเคื่อน เงินสวัสดิการให้ครูได้รับความสะดวก หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานน้อยในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

ในข้อ 56 การจัดทำทะเบียนสถิติ จำนวนครู นักเรียนทุกระดับไว้เป็นปัจจุบัน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานน้อยในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

ในข้อ 58 การดำเนินการในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามสิทธิ์ของครู หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานน้อยในเกณฑ์มาก และมากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

บทบาทด้านธุรการที่หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 54 ($\bar{X}=3.26$) ข้อ 59 ($\bar{X}=2.52$) และข้อ 62 ($\bar{X}=3.02$)

ในข้อ 54 การตรวจสอบการใช้พัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ยังเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

ในข้อ 59 การมีส่วนร่วมเข้าประชุมชี้แจงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้สมาชิกสภาจังหวัดทราบ หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ยังเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52

ในข้อ 62 การดำเนินการอบรมครูใหญ่ใหม่ความรู้ในด้านการควบคุมงานก่อสร้าง หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ยังเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ที่มีความเห็นตอบพบาทในด้านธุรการของหัวหน้าหมวดการศึกษา จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของครูใหญ่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีบางข้ออยู่ในเกณฑ์น้อย

บทบาทด้านธุรการที่ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 52 ($\bar{X}=3.30$) ข้อ 57 ($\bar{X}=3.29$) และข้อ 63 ($\bar{X}=3.37$)

ในข้อ 52 การดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินสวัสดิการให้ครูได้รับความสะดวก ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 2 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30

ในข้อ 57 การเข้าใจระเบียบและวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินของหมวดการศึกษาที่ ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 3 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29

ในข้อ 63 การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการประกวดราคาจ้างเหมาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสถานที่ ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มากเป็นอันดับที่ 1 ในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

บทบาทงานธุรการที่ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในงานคานนี้คือ ข้อ 53 ($\bar{X}=2.50$) ข้อ 54 ($\bar{X}=2.46$) และข้อ 62 ($\bar{X}=2.44$)

ในข้อ 53 การดำเนินการเก็บคุมและตรวจสอบบัญชีการเงินและบัญชีวัสดุของโรงเรียน ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางแต่น้อยเป็นอันดับที่ 3 เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50.

ในข้อ 54 การตรวจสอบการใช้วัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน ครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับรองสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

ในข้อ 62 การดำเนินการอบรมครูใหญ่ใหม่ให้ความรู้ในด้านการควบคุมงานก่อสร้าง ครูใหญ่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในงานคานนี้ เพราะค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มจะเห็นว่างานคานธุรการนั้น ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานในข้อ 53 มากเป็นอันดับที่ 1 (ครูใหญ่อยู่ในอันดับที่ 2) ในงานคานนี้ (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X}=3.56$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X}=3.78$, ครูใหญ่ $\bar{X}=3.30$) และงานในข้อ 62 เป็นงานที่ปฏิบัติกันน้อยเป็นอันดับสุดท้าย (หัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาอยู่อันดับรองสุดท้าย) ในงานคานนี้ (หัวหน้าส่วนการศึกษา $\bar{X}=2.75$, หัวหน้าหมวดการศึกษา $\bar{X}=3.07$, ครูใหญ่ $\bar{X}=2.44$)

เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะเห็นว่า ในข้อ 53 ค่า S.D. ของหัวหน้าส่วนการศึกษาเท่ากับ 1.02 แสดงว่าค่าตอบของหัวหน้าส่วนการศึกษาในข้อนี้

มีการกระจายมาก และในข้อ 59 ค่า S.D. ของหัวหน้าหมวดการศึกษาเท่ากับ 1.02 แสดงว่าค่าตอบของหัวหน้าหมวดการศึกษาในข้อ 59 มีการกระจายมาก

สรุป พบว่าทัศนคติการบริหารงานธุรการ การเงินและบริการ ของหัวหน้าหมวดการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าทั้งหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน และให้บริการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เพราะกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.11 กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.39 และกลุ่มครูใหญ่ ค่าเฉลี่ย 2.89

ตารางที่ 12

แสดงการเปรียบเทียบค่ากับความสำคัญของการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษา ตามความคิดเห็นของกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่

งานบริหารการศึกษา	หัวหน้าส่วนการศึกษา			หัวหน้าหมวดการศึกษา			ครูใหญ่		
	\bar{X}	S.D.	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ลำดับที่
งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	3.17	0.73	1	3.13	0.79	3	2.30	0.93	3
งานด้านการบริหารงานบุคคล	3.15	0.77	2	3.15	0.89	2	2.57	0.94	2
งานด้านการบริหารงานวิชาการ	2.95	0.74	4	3.12	0.73	4	2.18	0.89	4
งานด้านการบริหารงานธุรการ	3.11	0.78	3	3.39	0.74	1	2.89	0.86	1

จากตารางที่ 12 นี้ จะแสดงให้เห็นว่าประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นต่อการให้ความสำคัญของบทบาททางการบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษาและครูใหญ่ จะมีความเห็นตรงกันทุกด้าน งานในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานนี้มากเป็นอันดับ 1 ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาเอง มีความเห็นตรงกันกับกลุ่มครูใหญ่ ที่เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานบริหารด้านธุรการ การเงินและบริการ มากเป็นอันดับ 1 ประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านบริหารงานบุคคลมากเป็นอันดับ 2 กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่างานบริหารการศึกษา อันดับ 3 ที่หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติมากที่สุดคือ งานด้านธุรการ การเงิน และบริการ แต่กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานบริหารการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมากเป็นอันดับ 3 งานบริหารการศึกษาด้านสุดท้ายที่ประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติมากเป็นอันดับ 4 คือ งานบริหารการศึกษาด้านวิชาการ

เป็นที่น่าพิจารณาคือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาจะใกล้เคียงกับกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ส่วนของกลุ่มครูใหญ่ค่าเฉลี่ยจะต่ำกว่าโดยเฉพาะในด้านการบริหารทางวิชาการ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เกณฑ์ปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษาจะอยู่ในเกณฑ์น้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มประชากร

กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา

ในคานความสัมพันธกับชุมชน หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาควรจะได้ร่วมมือกับชุมชนทุกวิถีทาง ทั้งการร่วมงานกุศล กิจกรรม พิธีการประเพณีต่าง ๆ หัวหน้าส่วนการศึกษามีความเห็นว่ ประสิทธิภาพสูงในชนบทมีความสำคัญมากในการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาและให้การสนับสนุนการศึกษา โดยการชักจูงชาวบ้านให้ความร่วมมือ แต่การปฏิบัติงานในคานนี้ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษามองเห็นว่า เกิดจากปัญหาคานงบประมาณ ไม่มีพาหนะที่จะออกไปพบปะประชาชน และพื้นที่ทางภาคเหนือการเดินทางลำบาก

ในคานการบริหารงานบุคคล กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษามีความเห็นว่ หัวหน้าหมวดการศึกษาไม่มีหลักประกันที่มั่นคง ไม่สามารถทำอะไรได้โดยตนเอง หัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า การที่การบริหารงานบุคคลฝ่ายเลขาการจังหวัดเป็นฝ่ายปฏิบัติรวมทั้งฝ่ายงบประมาณหรือการเงินไปขึ้นอยู่กับฝ่ายการคลัง ทำให้ส่วนการศึกษาไม่มีความคล่องตัวในการทำงาน ในคานตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษามีความเห็นว่ ควรมีการโยกย้ายหัวหน้าหมวดการศึกษา และโอนตำแหน่งให้เป็นข้าราชการส่วนจังหวัด รวมทั้งเพิ่มอัตรากำลังในหองหมวดการศึกษาให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน

ในคานงานวิชาการ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในงานวิชาการควย โดยการพยายามออกตรวจเยี่ยมโรงเรียน จัดตั้งศูนย์ขริการ วัสดุอุปกรณ์ แต่มีปัญหาในการคานงานคือ ขาดเงินงบประมาณและขาดบุคคลที่มีความสามารถ

ในคานธุรการ การเงิน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาควรมีอำนาจมากกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งในคานการก่อสร้างควย แพนที่จะมี

หัวหน้าหมวดการคลังของอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบงานในคานนี้

กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา

หัวหน้าหมวดการศึกษายอมรับว่าการศึกษาระชาบาลมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนและเกี่ยวข้องกับประชาชนมาก ดังนั้นหัวหน้าหมวดการศึกษาควรเข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง เพื่อนำทรัพยากรของท้องถิ่น เช่น ทั่วบุคคล ทรัพย์สิน และแรงงานมาช่วยในการปรับปรุงการศึกษาประชาบาล แต่การดำเนินงานในคานนี้จะประสบปัญหาคือ หัวหน้าหมวดการศึกษามีงานในสำนักงานมาก ขาดความช่วยเหลือ โดยเฉพาะงานด้านธุรการ ทำให้ไม่มีเวลาออกไปพบปะประชาชนในท้องถิ่นไกล ๆ ได้ การเดินทางลำบาก ไม่มียานพาหนะ และงบประมาณ รวมทั้งบางท้องถิ่นที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ เพราะเป็นเขตของผู้ออกการราย

ในคานการบริหารงานบุคคล หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่า งานบริหารงานบุคคลเป็นงานที่ทำยากกว่างานอื่น ๆ โดยเฉพาะตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นตำแหน่งใหม่ ไม่มีกฎหมายรับรอง ไม่เหมือนกับศึกษาธิการอำเภอ ทำให้ทำงานไม่ได้เต็มที่ และภาคภูมิใจ นอกจากนี้ การบริหารงานบุคคล หัวหน้าส่วนอำเภอมีอำนาจมาก หัวหน้าหมวดการศึกษาไม่มีบทบาทมากนัก เป็นเพียงที่ปรึกษาของหัวหน้าส่วนอำเภอเท่านั้น หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าควรกำหนดหน้าที่ของหัวหน้าหมวดการศึกษาให้แน่นอน มีการแก้ไขพระราชบัญญัติประถมศึกษา กำหนดระเบียบตำแหน่งหน้าที่ในการบริการงานคานต่าง ๆ

การบรรจุ แกลงตั้ง โอนย้ายครู หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าตนเองไม่มีบทบาทมากนัก จังหวัดมักทำลายไม่ทันกับความต้องการของโรงเรียน และสวัสดิการของครูประชาบาลเมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการส่วนอื่นไม่เท่าเทียมกัน ควรพยายามส่งเสริมสวัสดิการของครูให้มากขึ้น

ในคานงานวิชาการ เป็นงานที่จะต้องทำอย่างใกล้ชิด มีการติดตามผลโดยสม่ำเสมอ หัวหน้าหมวดการศึกษาก็ตระหนักดีในเรื่องนี้ แต่ปัญหาและอุปสรรคคือ

ไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติได้เต็มที่ ทางแก้ไขคือ ควรมีตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าหมวดการศึกษา ช่วยเหลือหัวหน้าหมวดการศึกษา และควรมีเจ้าหน้าที่วิชาการของอำเภอทำหน้าที่ให้ เหมือนกับศึกษาพิเศษจังหวัด เพิ่มเงินงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มากขึ้น กระจายอำนาจให้โรงเรียนต่าง ๆ มีอิสระในทางวิชาการมากกว่าเดิม

งานในทางธุรการ และการเงิน หัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่า เจ้าหน้าที่ในสำนักงานหมวดการศึกษา ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติอยู่ทุกคน ยืมตัวมาจากโรงเรียนไม่มีการอบรมก่อนมาปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานไม่ดีเท่าที่ควร บางจังหวัดงบประมาณเกี่ยวกับการก่อสร้าง ฝ่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นศูนย์กลาง อำเภอไม่มีอำนาจในการดำเนินการเลย งานในทางเงินสวัสดิการต่าง ๆ หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่ามี การดำเนินการเร็วกว่าก่อน แต่การที่อำนาจการเงินอยู่กับฝ่ายการคลัง ทำให้การปฏิบัติไม่คล่องตัว ควรจะอยู่ในส่วนการศึกษาและหมวดการศึกษา และกรณีเงินสวัสดิการ 200 บาท ทำลายขวัญของครูประชาชนมาก

กลุ่มครูใหญ่

ในเรื่องเกี่ยวกับงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ครูใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาควรจะได้มีการพบปะประชาชน แนะนำ ในด้านการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง เพราะชาวบ้านยังให้ความสนใจในเรื่องการศึกษาไม่มาก ประกอบกับประชาชนมีฐานะยากจนจึงมักทำให้เด็กขาดเรียน เพื่อช่วยประกอบอาชีพหัวหน้าหมวดการศึกษา เป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งครูใหญ่มาก่อน จึงมีความสัมพันธ์กับครูใหญ่และประชาชนดีมากจน แต่มีหัวหน้าหมวดการศึกษาบางคนตามความเห็นของครูใหญ่ ที่เมื่อใดดำรงตำแหน่งนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงบทบาทของตน ไม่นิยมการพบปะเพื่อนครูด้วยกัน นั่งอยู่แต่ในสำนักงาน ไม่เคยออกตรวจเยี่ยมโรงเรียน หรือพบปะแลกเปลี่ยน หรือให้คำแนะนำแก่ครู หรือประชาชนในท้องถิ่นชนบท ทำให้การศึกษาประจำตำบลไม่ดี ครูใหญ่หลายคน

มีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาใช้เวลาไปกับกิจกรรมลูกเสือชาวบ้านมากเกินไปจนปล่อยปละละเลยงานในหน้าที่งานอื่น ๆ

ในด้านการบริหารงานบุคคล กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่าตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาควรจะมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนกันบ้าง และหัวหน้าหมวดการศึกษาควรมีบทบาทในเรื่องการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาเป็นครู รวมทั้งการจัดสรรอัตรากำลังควย เพราะเท่าที่เป็นอยู่จังหวัดทั้งที่อยู่ทางไกลกว่าทางอำเภอแต่เป็นผู้จัดการเอง การที่การศึกษาประจำอำเภอโอนมาอยู่ของการบริหารส่วนจังหวัดทำให้ครูขาดขวัญในการทำงาน มีผู้บังคับบัญชามาก ทั้งศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษ ศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าส่วนอำเภอ ปลัดองค์การฯ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษา และหัวหน้าส่วนการศึกษา และการที่หัวหน้าหมวดการศึกษาบางคนไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม ทำให้ครูหมกกำลังใจในการสอน

ในคานงานวิชาการ ครูใหญ่จำนวนมากเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนน้อยครั้ง และไม่ไต่ทำงานคานวิชาการ ทั้ง ๆ ที่ หัวหน้าหมวดการศึกษาควรเป็นตัวเชื่อมระหว่างโรงเรียนกับแหล่งวิชาการ ซึ่งอาจทำได้โดยประสานงานกับทางศึกษาธิการจัดอบรมครู เพื่อให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ กลุ่มครูใหญ่มองปัญหาในคานวิชาการมาจากสาเหตุต่อไปนี้ (1) ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ (2) ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง (3) การพิจารณาความดีความชอบขึ้นกับงานคานอื่นมากกว่างานทางคานวิชาการ (4) ยังไม่มีการกระจายอำนาจทางวิชาการให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง และ (5) หัวหน้าหมวดการศึกษาเองก็เป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษาคำ จึงไม่มีการริเริ่มงานทางคานวิชาการ

ในคานงานบุคลากร การเงิน และการให้บริการ อาจารย์เรียนมีปัญหาดูถูกพายุพัดพังบ่อย ๆ และอยู่ในสภาพทรุดโทรม ทางกรมการปกครองควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ให้มาก เพราะจะหวังพึ่งจากประชาชนไม่ได้มาก เนื่องจากประชาชนส่วน

ใหญ่มีฐานะยากจนอยู่แล้ว รวมทั้งสวัสดิการของครูประจำภาคก็ยังไม่ดี
หัวหน้าหมวดการศึกษาควรมีการประสานงานกับทางโรงเรียนใหม่าก และส่วนหนึ่ง
ของครูใหญ่ยังมีความรู้ ความชำนาญในงานธุรการไม่คี่นัก หัวหน้าหมวดการศึกษา
ควรจัดอบรมหรือประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างครูใหญ่อยู่เสมอ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. กลุ่มครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ 5 จังหวัด คือ ลำปาง เชียงราย สุโขทัย ลำพูน และพิจิตร จำนวน 324 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัย 437 คน

กลุ่มประชากรดังกล่าว เป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาประชาบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคเหนือทั้งสิ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เอกสาร หนังสือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถาม โดยใช้สอบถามกับประชากร 3 กลุ่ม คือ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารธุรการ การเงินและการให้บริการ และคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของงานแต่ละด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปให้กับประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้ส่งของติดแสตมป์ จำนวนของถึงตัวผู้วิจัยเอง เมื่อประชากรเหล่านั้นตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์เช่นกัน จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดส่งไป จำนวนทั้งสิ้น 437 ฉบับ แยกได้เป็น หัวหน้าส่วนการศึกษา 17 ฉบับ หัวหน้าหมวดการศึกษา 146 ฉบับ และครูใหญ่ 324 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 416 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.42 แยกเป็นของหัวหน้าส่วนการศึกษา 16 ฉบับ หัวหน้าหมวดการศึกษา 118 ฉบับ และครูใหญ่ 282 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวใช้วิธีหาค่าร้อยละ จากกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม โดยพิจารณาจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษา และการเข้ารับอบรมพิเศษทางวิชาการบริหารการศึกษากับทั้งแสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้านของกลุ่มประชากร โดยการเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแสดงการเปรียบเทียบอันดับของงานทั้ง 4 ด้านของหัวหน้าหมวดการศึกษา ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

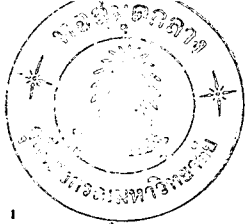
จากการวิเคราะห์ข้อมูล พอจะสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อายุของกลุ่มประชากร ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีถึง 93 คน คิดเป็นร้อยละ 22.36 แต่เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มจะพบว่า หัวหน้าส่วนการศึกษามีช่วงอายุ 46-50 ปี มากที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 หัวหน้าหมวดการศึกษาอยู่ในช่วงอายุ 36-40 ปี มากที่สุดจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 และครูใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปมากที่สุดจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 26.95

สรุปได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาประมาณ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป หัวหน้าส่วนการศึกษาจะเริ่มตั้งแต่ช่วงอายุ 31-36 ปี ขึ้นไป หัวหน้าหมวดการศึกษาจะเริ่มตั้งแต่อายุ 26-30 ปีขึ้นไป ส่วนครูใหญ่จะมีเริ่มตั้งแต่อายุ 21-25 ปีขึ้นไป

1.2 อายุราชการของกลุ่มประชากร ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป โดยมีถึง 158 คน คิดเป็น

ร้อยละ 37.98 แยกออกเป็น หัวหน้าส่วนการศึกษา 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75
หัวหน้าหมวดการศึกษา 25 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 และครูใหญ่ 106 คน คิดเป็น
ร้อยละ 37.59

สรุปได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาประชาบาล ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เคยรับราชการมานาน
ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป หัวหน้าส่วนการศึกษาอายุราชการจะเริ่มตั้งแต่ 11-15 ปีขึ้นไป
หัวหน้าหมวดการศึกษาและครูใหญ่ อายุราชการจะเริ่มตั้งแต่ 1-5 ปีขึ้นไป

1.3 วุฒิทางการศึกษาของกลุ่มประชากร ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3
กลุ่ม ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ากว่าระดับปริญญาตรี ผู้ที่มีคุณวุฒิทางการ
ศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีมีถึง 322 คน คิดเป็นร้อยละ 77.41 แยกเป็นหัวหน้าส่วนการศึกษา
7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 หัวหน้าหมวดการศึกษา 79 คน คิดเป็นร้อยละ 66.95
และครูใหญ่ 236 คน คิดเป็นร้อยละ 83.69

สรุปได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาประชาบาลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาค่า
กว่าระดับปริญญาตรี ในจำนวนประชากรทั้ง 3 กลุ่มนี้ หัวหน้าส่วนการศึกษาเป็นกลุ่มที่มีวุฒิ
ทางการศึกษาสูงที่สุด คือมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ
66.25 หัวหน้าหมวดการศึกษายังคงมีวุฒิทางการศึกษาโดยเฉลี่ยต่ำ คือมีวุฒิทางการศึกษา
ในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 33.05 ส่วนกลุ่มครูใหญ่เป็นกลุ่มผู้บริหารการ
ศึกษาประชาบาลที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำที่สุด คือ มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ
13.83 เท่านั้น

1.4 การเข้ารับการอบรมพิเศษทางการบริหารการศึกษาของกลุ่มประชากร
ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจำนวน
2 ครั้ง 146 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมาคือผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจำนวน 3
ครั้ง 132 คน คิดเป็นร้อยละ 31.73

สรุปได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาประชาบาลส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมพิเศษทางการ
บริหารการศึกษา ตั้งแต่ 3 ครั้งลงมา กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาเคยเข้ารับการอบรมพิเศษ

จำนวน 5 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 31.25 หัวหน้าหมวดการศึกษาเข้ารับการอบรมพิเศษ
จำนวน 3 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 50.85 และครูใหญ่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษจำนวน
2 ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 38.65

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน

2.1 งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ประชากรที่ออกแบบสอบถามทั้ง 3
กลุ่มมีความเห็นไม่ตรงกัน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความ
เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มครูใหญ่
มีความเห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย ในด้านการเปิด
โอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ และการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนทั้งทางประเพณี
ศาสนา และ กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและกลุ่มหัวหน้าหมวด
การศึกษา มีความเห็นว่าได้มีการปฏิบัติเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนด้านการสร้าง
ความสัมพันธ์กับชุมชนในด้านการเผยแพร่ข่าว และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพอันดี และปรับปรุงการศึกษานั้น ทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นว่า
หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นใน
เรื่องการศึกษาออกโรงเรียนของประชาชนที่หัวหน้าหมวดการศึกษาควรมีส่วนเกี่ยวข้อง
ด้วย เช่น การสนับสนุนในเรื่องการจัดห้องสมุดประจำตำบล การฝึกฝนอาชีพของ
ประชาชนในท้องถิ่น และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคม หรือชุมชนในท้องถิ่นได้
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย นอกจากนี้ครูใหญ่ยังมีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษา
รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและเผยแพร่ข่าวสารทางการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจ
อันดีอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมกับประชาชนในด้านต่าง ๆ กลุ่มครูใหญ่
มีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษามีความ
เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติมากอยู่ในอันดับ 1 มากกว่างานอื่น ๆ

2.2 งานด้านการบริหารงานบุคคล ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานน้อยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งกลุ่ม หัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่างานด้านการบริหารงานบุคคลนี้ หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ในอันดับที่ 2 ในด้านการมีบทบาทในการสรรหาและคัดเลือกบุคคล เข้าร่วมงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นพ้องกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ส่วนครูใหญ่เห็นว่าในการพิจารณาบรรจุครูที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโรงเรียนนั้นหัวหน้าหมวดการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อย รวมทั้งการดำเนินการให้มีการบรรจุครูใหม่ให้ทันต่อความต้องการของโรงเรียน การพัฒนาบุคคล ในด้านการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อและการสอบเลื่อนวิทยฐานะนั้น กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่าได้มีการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มาก การบำรุงรักษาบุคลากรในด้านการปฐมนิเทศครูที่บรรจุใหม่และการช่วยเหลือแนะนำครูทั้งในในส่วนตัวและหน้าที่ ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันนักว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานน้อยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง แต่ในด้านการจัดสวัสดิการในเรื่องเงินให้ครูไว้ในกรณีจำเป็น ประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่ามี การปฏิบัติงานน้อยมาก ในด้านการให้ทุน-โทษการสอบสวนทางวินัย และการโยกย้ายตำแหน่งนั้น กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการพิจารณาความดีความชอบอย่างมีหลักเกณฑ์และยุติธรรมเท่านั้น ที่กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มาก

2.3 งานด้านการบริหารงานวิชาการ ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกัน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา เห็นว่า ได้มีการปฏิบัติงานในก้านน้อยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของงานทั้ง

4 คำน ที่หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติ ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านวิชาการมากเป็นอันดับ 4 ในด้านหัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการติดตามผลการสอนของครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลการสอนและโครงการสอนนั้น ทั้งกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีการปฏิบัติมาก ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่า ได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในด้านที่หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มีส่วนร่วมกับครูเลือกหนังสือแบบเรียน การประเมินผลการใช้หลักสูตรแบบเรียนบังคับ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูได้คิดแปลงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย ด้านที่เกี่ยวกับ หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในด้านการเรียน การสนับสนุนให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับไม่เข้าเรียน ในเรื่องงานเหล่านี้ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ไม่มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นแตกต่างว่า หัวหน้าหมวดการศึกษายังมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ซึ่งความเห็นที่แตกต่างกันเช่นนี้จะปรากฏในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูจัดทำอุปกรณ์การสอน การจัดทำศูนย์วัสดุอุปกรณ์ การสนับสนุนการฝึกงานการสอนใหม่ๆ การจัดประชุมทางวิชาการ รวมทั้งการบริหารงานโดยการใช้เอกสาร งานวิจัยเป็นหลัก

2.4 งานบริหารด้านธุรการ การเงินและการให้บริการ ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงิน และการให้บริการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยเฉพาะกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านนี้มากเป็นอันดับที่ 1 ในเรื่อง

การจัดให้โรงเรียนมีวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียงนั้น ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนการดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินสวัสดิการให้ครูได้รับความสะดวก รวมทั้งการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ครูนั้น กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์มาก และกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้ค่อนข้างมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในด้านที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารแจ้งข่าวการประชุม และการจัดทะเบียนสถิติจำนวนครู นักเรียน นั้น ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางและมาก แต่ในเรื่องการควบคุมบัญชีและตรวจสอบบัญชีต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งพัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา เห็นว่า ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่ายังมีการปฏิบัติในเรื่องนี้น้อย งานธุรการในเรื่องการควบคุมงานก่อสร้างอาคารสถานที่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการประกวดราคาจ้างเหมา นั้น ทั้งกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดศึกษามีบทบาทและปฏิบัติงานนี้ค่อนข้างมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งรวบรวมได้จากการเสนอความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม

3.1 ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หัวหน้าหมวดการศึกษาขาดการพบบปะกับประชาชนในท้องถิ่นต่างไกล เพราะเมื่ออุปสรรคในด้านเงินงบประมาณไม่มี ขาดยานพาหนะในการเดินทาง การคมนาคมทุรกันดาร

3.2 ในด้านการบริหารงานบุคคล ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ (Decision Making) เพราะการจัดรูปองค์กรไม่เป็นไปตามแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างแท้จริง

3.3 ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีการปฏิบัติงานในค่านี้น้อยมาก เนื่องจากขาดความรู้ ขาดบุคลากรที่จะดำเนินงาน ไม่มีหน้าที่ที่บ่งบอกไว้อย่างชัดเจน ในการปฏิบัติ

3.4 ในด้านการบริหารงานธุรการ ไม่มีอำนาจในเรื่องการควบคุมงานก่อสร้างอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้รับเหมาก่อสร้างมีความสัมพันธ์นอกแบบกับผู้บังคับบัญชา เบื้องบน

อภิปราย

เมื่อพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษาของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกองกการ บริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาประชาบาล จะเห็นว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา เป็นกลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่ แต่ก็มี ผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่ถึงร้อยละ 43.75 หัวหน้าหมวดการศึกษาซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาประชาบาลในระดับอำเภอ มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าระดับ ปริญญาตรีถึงร้อยละ 66.95 ในขณะเดียวกัน ครูใหญ่ ซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาประชาบาล อันดับแรกสุด มีวุฒิทางการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสูงถึงร้อยละ 83.69 การที่ ผู้ทำหน้าที่บริหารการศึกษาประชาบาลมีวุฒิทางการศึกษาต่ำเช่นนี้ ย่อมทำให้การบรรลุดูติด ประสงค์ของการจัดการศึกษาเป็นไปได้ยาก ซึ่งผลอันนี้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการแก้ไขโดยได้ติดต่อขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จักรวรรดิ ตัดราคาลงให้เข้ารับการศึกษาในระดับปริญญาตรีประเภท ก. การคัดเลือกนี้จะพิจารณา หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในเขต สุรกันดาร แต่ส่วนใหญ่แล้วก็คือ หัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ครูใหญ่

จะมีโอกาสน้อยกว่า จะเห็นได้จากข้อมูลในตารางที่ 5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูใหญ่ยังมี
 วุฒิทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ การแก้ปัญหาที่ควรที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
 จะได้คิดต่อกับวิทยาลัยครูซึ่งมีอยู่กระจายทั่วไปในอัตราส่วน วิทยาลัยครู 1 : 2 จังหวัด
 จัดส่งผู้บริหารการศึกษาโดยเฉพาะครูใหญ่ เข้ารับการศึกษานในวิทยาลัยครูที่เปิดทำการ
 สอนถึงระดับปริญญาตรี โดยอาจจัดทำในรูปแบบการศึกษาในช่วงปิดภาคเรียนเทอมปลาย
 ละสมไว้เป็นหน่วยกิตจนจบหลักสูตรซึ่งอาจใช้เวลา 3-5 ปี ด้วยวิธีการนี้จะเป็นการ
 ยกฐานะทางวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารการศึกษาประจำบालได้

ทั้งที่ผู้บริหารการศึกษาประจำบาล ลังก็องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ
 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รับราชการมานาน แต่การเข้ารับการอบรมพิเศษทางการบริหารการศึกษา
 กลับมีจำนวนน้อยครั้ง ดังปรากฏในตารางที่ 4 และ 6 วิทยุโธ สาร กล่าววว่า ใน
 วงการศึกษาที่ถือว่า การบริหาร เป็นศาสตร์ลงความเห็นร่วมกันว่าผู้บริหารจะต้องมีจรรยา
 วิชาชีพ (professional ethics) อีกด้วย ดังนั้นการบริหารจึงกลายเป็นวิชาชีพ
 ขั้นสูง (profession) อย่างหนึ่ง ซึ่งจะต้องร่ำเรียนและฝึกอบรมกัน มีใคร ๗ ก็
 จะเข้ามาทำหน้าที่บริหารได้โดยไม่ต้องร่ำเรียนหรือรับการฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 การบริหารการศึกษาในปัจจุบันมีปรัชญาและเทคนิคในการบริหารซับซ้อนมากกว่าแต่ก่อนมาก
 ผู้บริหารการศึกษามีความจำเป็น ที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจระบบการศึกษา ปรัชญา
 การศึกษา หลักการสอน หลักการจัดและปกครองโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรและแบบ
 เรียบ กฎหมาย และข้อบังคับเกี่ยวกับโรงเรียน และหลักการอย่างอื่นอีกมาก จึงจำเป็น
 ที่จะต้องมีพื้นความรู้และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกิจการซึ่งเกี่ยวกับการศึกษาพอสมควร จึง
 จะบริหารการศึกษาให้เกิดผลดีได้ตาม เข้าหมาย¹ หัวหน้าหมวดการศึกษาและครูใหญ่ ซึ่ง
 เป็นผู้บริหารการศึกษาในเบื้องต้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องได้รับการอบรมพิเศษ

¹ วิทยุโธ สาร, หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช, 2519), หน้า 3.

ทางการบริหารการศึกษาเป็นระยะ ๆ แม้ว่าจะเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งมาเป็นเวลานานหรือกล่าวว่ามีประสบการณ์มากก็ตาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกจังหวัด ควรจัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการอบรมผู้บริหารการศึกษาทุกปี และเป็นจำนวนมากพอสมควร และโดยเฉพาะผู้ที่จะทำหน้าที่ผู้บริหารการศึกษาใหม่ ควรผ่านการอบรมพิเศษทางการบริหารก่อนจะเข้ารับตำแหน่งนั้น ๆ

ในด้านการมีความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นงานสำคัญด้านหนึ่งของการบริหารการศึกษา โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมมีหน้าที่จัดการศึกษาโดยจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ช่วยให้นักในสังคมมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ หัวหน้าหมวดการศึกษาในฐานะตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาประจำเขตในระบอบอำเภอ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อชุมชน ทั้งนี้เพื่อผลดีในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสังคมให้เจริญ แต่ผลการวิจัยที่ออกมาตามในตารางที่ 7 แม้ในกลุ่มหัวหน้าส่วนจะมีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาจะได้ปฏิบัติงานด้านนี้มากเป็นอันดับ 1 แต่กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและกลุ่มครูใหญ่มีความเห็นว่า ได้ปฏิบัติงานด้านนี้มากเป็นอันดับที่ 3 และโดยเฉพาะกลุ่มครูใหญ่เห็นว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์น้อย เพื่อให้การจัดการศึกษาประจำเขตบรรลุเป้าหมาย หัวหน้าหมวดการศึกษาควรพยายามหาโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษามากยิ่งขึ้น มีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งต้องหมั่นประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ จัดบริการทางวิชาการและวิชาชีพให้แก่ประชาชน งานบางอย่างของการบริหารทางวิชาการและการจัดวิชาชีพ เช่น โครงการอ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประจำตำบล โครงการฝึกฝนอาชีพ แม้จะไม่ใช่งานที่โดยตรงของหัวหน้าหมวดการศึกษา แต่ในโครงการโรงเรียนชุมชนก็มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกัน ดังนั้นหัวหน้าหมวดการศึกษาจึงควรมีบทบาทในเรื่องเหล่านี้พอสมควร ไม่ใช่การปิดกั้นฝ่ายศึกษาธิการ

อำเภอเท่านั้น หัวหน้าหมวดการศึกษาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาประชาบาลในระดับอำเภอควรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนให้มากที่สุด ดังเช่น นางฉลิว สุมาวงศ์ ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นเรื่องสำคัญ ผู้บริหารการศึกษาต้องพยายามส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วยความคาดหวังที่จะให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาการศึกษา และพัฒนาชุมชนไปควบคู่กัน¹

ในด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยที่กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ เห็นว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านนี้มากเป็นอันดับที่ 2 ในด้านการบริหารงานบุคคลนี้ เมื่อนำมาสรุปแล้วจะมี 4 ลักษณะ คือ การได้โด้มา การทำนุบำรุงรักษา การพัฒนา และการให้พนักงาน² การปฏิบัติงานด้านบริหารงานบุคคลนี้ เสนาะ ตีเขาว์ กล่าวว่าเปรียบได้กับหัวใจของการบริหาร³ การที่หัวหน้าหมวดการศึกษาได้มองเห็นความสำคัญของงานด้านนี้จึงเป็นสิ่งถูกต้อง และยังเป็น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการโอนการศึกษาประชาบาลมาสังกัดองค์การ

¹นางฉลิว สุมาวงศ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน", การบริหารการศึกษาและประชากรศึกษา (กาฬสินธุ์ : โรงพิมพ์วิจิตรศักดิ์การพิมพ์, 2517), หน้า 19-23.

²วิโรจน์ สุวรรณวงศ์, "การบริหารบุคลากรของโรงเรียนกองทัพกอบกู้กบฏในภาคกลาง", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 16-17.

³เสนาะ ตีเขาว์, การบริหารบุคคล (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2516), หน้า 3.

บริหารส่วนจังหวัด เพราะตามข้อตกลงนั้น ได้กำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในสำนักงานบุคคลเกี่ยวกับเรื่องการบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนชั้น เลื่อนอันดับ วินัย ทะเบียนประวัติ นำแท็บเล็ตมา¹ ตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นตำแหน่งใหม่ ทางการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกสร้างศรัทธาให้แก่ผู้ร่วมงานคือ ครูประชาบาลเรื่อยมาจนกระทั่งถึงแม้ว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาจะได้เห็นผลงานด้านบุคคลเป็นงานสำคัญอันดับ 2 แต่ทัศนคติของครูใหญ่ต่อหัวหน้าหมวดการศึกษาก็ยังไม่ดีนัก ครูใหญ่หลายคนที่ยอมรับแบบสอบถามมีความเห็นว่า ตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นตำแหน่งที่สิ้นเปลืองซ้ำซ้อนกับตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ และตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นตำแหน่งที่ได้มาเพราะผู้บังคับบัญชาเป็นผู้เลือก ไม่มีความสามารถ เป็นตำแหน่งที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจแต่อย่างใด ซึ่งความเห็นสุดท้ายนี้จะสอดคล้องกับความเห็นของหัวหน้าหมวดการศึกษาเองที่เห็นว่า ตนไม่มีอำนาจ ทำงานตามสั่ง มีฐานะไม่มั่นคง การทำงานถ้าเสนอไปหัวหน้าส่วนอำเภอไม่เห็นด้วยก็ล้มเหลว ไม่สามารถปฏิบัติได้ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานด้านบริหารงานบุคคลได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ในเรื่องการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับราชการเป็นครู และการจัดอัตรากำลังครู หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นที่ตนเองมีบทบาทในตำแหน่งนี้ไม่มาก การคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นครู ทางกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ควรกำหนดให้ทุกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดวันรับสมัคร และกำหนดวันสอบบรรจุให้พร้อมกันเพื่อที่จะได้ผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ เพราะหากที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ครูที่บรรจุและเป็นคนต่างจังหวัด บางครั้งเมื่อไม่เห็นสภาพโรงเรียนที่กันการก็จะสละสิทธิ์ ทั้งที่เงินจะทำการบรรจุหรือมิฉะนั้นก็จะพยายามวิ่งเต้นขอย้ายโรงเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งจะใช้ในรูปความสัมพันธ์นอกแบบ ทำให้เป็นปัญหาในการบริหารการศึกษา ทางแก้ปัญหานี้คือ ทุกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควร

¹ กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ, การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (กรุงเทพฯ นคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2520),

กำหนดให้ผู้สอบบรรจุได้เลือกโรงเรียนก่อนที่จะสอบ และการแข่งขันจะทำการในกลุ่มที่สมัครโรงเรียนเดียวกันเท่านั้น พร้อมกับเน้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์การย้าย-โอนให้เป็นที่แน่นอน ผู้บริหารการศึกษาเบื้องต้นในระดับอำเภอ เช่น หัวหน้าหมวดการศึกษา ใหญ่ ควรมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยในการคัดเลือกตัวบุคคล

ในด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านวิชาการมากเป็นอันดับที่ 4 และจากการพิจารณาถ่วงดุลจะพบว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งในการพิจารณาจะพบสาเหตุ 2 ประการคือ หลังจากมีการโอนการศึกษาประจำบาลไปให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ได้มีการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบทางด้านวิชาการประการหนึ่ง ส่วนประการที่สองก็คือ ส่วนใหญ่หัวหน้าหมวดศึกษามาจากตำแหน่งครูใหญ่ ซึ่งเป็นเพื่อนครูด้วยกัน และมีคู่แข่งทางการศึกษาไม่สูง แต่อาศัยที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน จึงไม่พยายามแต่ต้องงานวิชาการ จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคเหนือที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดของ ประจักษ์ พັນเจริญ กล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาหรือการตรวจเยี่ยมโรงเรียนนั้น ปรากฏว่าโรงเรียนมีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำของศึกษานิเทศก์อำเภออย่างมาก ผู้บังคับบัญชาแทบจะไม่รับฟังและติดตามผลตามข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์เลย ซึ่งนับได้ว่าเป็นความล้มเหลวในการนิเทศการศึกษาหรือตรวจเยี่ยมโรงเรียนของศึกษานิเทศก์อำเภอ ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์อำเภอไม่มีอำนาจสั่งการใด ๆ ให้โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้¹

¹ ประจักษ์ พันเจริญ, "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคเหนือที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 87.

การศึกษาประชาบาลมีความขัดแย้งในผู้บริหารการศึกษาเช่นนี้ ย่อมส่งผลให้การศึกษาตกต่ำลงถ้าหากไม่มีการแก้ไขอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษาควรทำความเข้าใจว่าการปฏิบัติงานวิชาการมีใจออกไปมีเทศการศึกษาเท่านั้น แต่หัวหน้าหมวดการศึกษาสามารถปฏิบัติได้ในแง่ การส่งเสริมในด้านการจัดอบรม ประชุมทางวิชาการ ส่งเสริมการทำวัสดุอุปกรณ์การสอน และมองเห็นความสำคัญของครูที่มีผลงานทางวิชาการ พยายามให้ครูได้มีกำลังใจในการสอน หมั่นออกเยี่ยมโรงเรียน เป็นต้น ดังเช่น วิจิตร ศรีสอ้าน ได้กล่าวสรุปถึงงานบริหารการศึกษาค้นวิชาการที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบว่าประกอบด้วย การพัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอน การรับผิดชอบ การจัดสรรเวลา สถานที่ การจัดหาอุปกรณ์การสอน การจัดโปรแกรมอบรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นต้น¹

ในด้านการบริหารงานด้านธุรการ ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และกลุ่มครูใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยเฉพาะกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาและครูใหญ่มีความเห็นว่างานนี้มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดการศึกษาเคยดำรงตำแหน่งครูใหญ่มาก่อน และมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ทำให้มีความชำนาญ กล่องตัวในการปฏิบัติงานธุรการ ส่วนในเรื่องการก่อสร้างอาคารสถานที่และการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการประกวดราคาจ้างเหมา เป็นที่ยอมรับว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาไม่มีบทบาทในเรื่องนี้มากพอสมควร แต่ความเห็นของกลุ่มครูใหญ่ที่มีต่อหัวหน้าหมวดการศึกษาในเรื่องนี้คือ การมองว่าหัวหน้าหมวดการศึกษามีส่วนได้เสียกับผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือมี

¹วิจิตร ศรีสอ้าน, "บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ", (สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2518), หน้า 6.

ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งความเห็นดังกล่าวนี้ว่าเป็นอันตรายต่อ การบริหารการศึกษามาก เพราะจะยิ่งทำให้ศรัทธาการยอมรับในตำแหน่งหัวหน้าหมวด การศึกษาน้อยลงไปอีก ในขณะที่หัวหน้าหมวดการศึกษาส่วนหนึ่ง ก็มีความเห็นวาทะตนเอง ไม่ได้มีบทบาทและอำนาจในเรื่องนี้ ผู้รับเหมาก่อสร้างมักมีความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาใน ระดับสูงกว่าเช่น หัวหน้าส่วนอำเภอ หรือ บางที่ผู้รับเหมาก็เป็นของสมาชิกสภาจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษาของทำงานบางที่เพื่อรักษาตัวรอดเท่านั้น การแก้ปัญหาในเรื่องการ ก่อสร้างนี้ ครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างอย่างใกล้ชิด ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่อง นี้อย่างดี แต่ที่เป็นอยู่ ครูใหญ่จำนวนมากยังขาดความรู้ในเรื่องนี้อยู่ หัวหน้าหมวดการศึกษา ควรมีการอบรมให้ครูใหญ่มีความรู้ ความชำนาญ ในขณะเดียวกันหัวหน้าหมวดการศึกษา ของปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนี้อย่างมีหลักเกณฑ์ ไม่มีเลศนัย

สรุปข้อเสนอแนะ

การที่หัวหน้าหมวดการศึกษาซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาประจำภาคในระดับ อำเภอมีความรู้สึกไม่มั่นคงในฐานะของตนเอง ขาดอำนาจในการตัดสินใจสั่งการ ทำให้การ ปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปในรูปแบบทำงานตามสั่ง ขาดความคิดริเริ่มในการบริหารการศึกษา เพราะการเสนอโครงการทางการศึกษาใด ๆ ถ้าหัวหน้าส่วนอำเภอไม่เห็นด้วยก็ไม่สามารถ ปฏิบัติได้ บางจังหวัดที่มีการแย่งงานบุคคลและการเงิน ไปขึ้นอยู่กับฝ่ายเลขานุการจังหวัด และหมวดการคลังแล้วนั้น การบริหารการศึกษายังไม่มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหา เหล่านี้ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ควรได้กำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ของหัวหน้า หมวดการศึกษาออกมา เพื่อให้ทุกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ยึดถือปฏิบัติ และควรที่ทุก องค์การจะได้โอนตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นข้าราชการส่วนจังหวัดให้เสร็จสิ้น แทนที่จะเป็นการยืมตัวมาจากครูใหญ่โรงเรียนเหมือนปัจจุบัน หัวหน้าหมวดการศึกษาคือ เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาเบื้องต้นของครูในอำเภอ ควรเป็นผู้ที่ครูศรัทธาและยอมรับ เพราะผู้ดำรงตำแหน่งนี้ จะต้องเป็นตัวแทนของครูประจำภาคในอำเภอ แต่การ จะทำเช่นนั้นได้ ย่อมหมายถึงการมอบอำนาจในการบริหารงานที่อิสระ เป็นตัวของตัวเอง

พอสมควรแก่หัวหน้าหมวดการศึกษา และโดยเฉพาะส่วนกลางต้องกระจายอำนาจไปให้ท้องถิ่น
ดำเนินการในเรื่องการจัดการศึกษาเอง ในรูปแบบที่ไม่ใช่เป็นอยู่ขณะนี้ ซึ่งกรมการปกครอง
ควบคุมอำนาจเอาไว้ทั้งที่ข้าราชการของกรมการปกครองไม่ได้มีความรู้ในเรื่องของการจัด
การศึกษาเลย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ครอบคลุมงานบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้านของ
หัวหน้าหมวดการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ได้แก่งานด้านความ
สัมพันธ์กับชุมชน งานด้านการบริหารบุคคล งานด้านบริการวิชาการ และงานด้านการ
บริหารวิชาการ การเงิน และการให้บริการ เนื่องจากเป็นการศึกษางานทั้ง 4 ด้านดังกล่าว
จึงทำให้ไม่สามารถศึกษาถึงรายละเอียดในงานแต่ละด้านได้ จึงควรได้มีการศึกษาเพิ่มเติม
แยกเป็นงานแต่ละด้านอีกครั้งหนึ่ง
2. จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้พบปัญหาการบริหารการศึกษาประชาบาลเป็นอัน
มาก ดังนั้น ควรจะได้มีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้ ผอ.การศึกษาระดับประชาบาลซึ่งจากการโอน
เปรียบเทียบกับตอนก่อนโอน และทัศนคติของครูที่มีต่อการโอนการศึกษาประชาบาลมาสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด